

ARKEOLOGISEN KOHTEEN
TARKASTUS

--	--	--

Tunnistetiedot

Kunta: Lappeenranta

Alue Lauritsala

Nimi: Tuosan Hiekkaniemi

Kohteen laji: asuinpaikka

Kohteesta muita kortteja kpl (ks. täyttöohjeet)

Tarkastaja: Antti Bilund

Inventointinumero:

Luokka:

Ajoitus: varhaismetallikausi (?)

Lukumäärä: 1

Tarkastusaika: 9.6.1997

Sijaintitiedot

Peruskartta: 3134 07 LAPPEENRANTA

x= 6776 22

y= 3568 19

Pinta-ala: 200 (- 1000) m²

z= 78-80

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. 1,4 km Saimaan kanavan suulta pohjoisluoteeseen

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Lauritsala

Tila/Rno/nimi: 2:13

tai Kortteli/tontti/palsta:

Omistaja: UPM-Kymmene Oy (Kaukas) ?

Osoite:

Puhelin:

Postitmp:

Kiinteistötunnus:

--	--	--	--

Vuokrattu, ks. huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot: Ei ole.

Aiemmat löydöt: Ei ole.

Tarkastuslöydöt: saviastianpaloja, kvartsi-iskos (KM 30564:1-2)

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat peruskarttakopio
muut liitteet
negatiivit
diat

Tarkastuksen aihe:

Havaitsin asuinpaikan retkeillessäni maastossa Lappeenrannan Kauskilan kaivausten aikana kesäkuussa 1997.

Kohteen kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee noin 3 km pitkän ja kilometrin levyisen Tuosa-nimisen saaren kaakkoispäässä. Saari on enimmäkseen kallioista moreenimaata, mutta kaakkoisin niemenkärki on nimensä mukaisesti suurelta osin hiekkaa.

Löytöpaikka on saaren eteläisimmästä kärjestä noin 250 m luoteeseen, Hiekkaniemen lounaisrannalla, 35 m niemeen lounaasta tulevan pengertien päästä pohjoiseen. Löydöt on kerätty vanhan hiekkakuopan koillisseinämästä noin kymmenen metrin matkalta. Muualla hiekkakuopan seinämät ovat enemmän tai vähemmän sammaloituneet. Noin kymmenen metriä löytökohdalta itään on likimain 7 m läpimittainen, pyöreähkö, hyvin matala painanne. Se voisi olla asumuspainanne, mutta varmana sitä ei voi pitää. Painanne on ehjä.

Asuinpaikka sijaitsee 2-3 m nykyisen järven pinnan yläpuolella tasanteella, joka on mahdollisesti paljastunut veden alta heti Vuoksen syntymisen jälkeen. Tasanteen reunat laskevat (siltä osin kuin niitä on vielä jäljellä) suoraan Saimaaseen, paikoin jyrkästi, paikoin loivemmin. Maastosijaintinsa perusteella asuinpaikka voi siis olla kivi- tai varhaismetallikautinen. Paikalta löytynyt keramiikka on ohutseinäistä, pinnaltaan jonkin verran naarmutettua tai uurteista ja ainekseltaan niukka- ja hienosekoitteista (asbestisekoite). Sen perusteella asuinpaikka ajoittuu todennäköisimmin varhaismetallikaudelle tai kivikauden lopulle. Myös iskosten lähes täydellinen puuttuminen tuntuisi viittaavan myöhäiseen ajoitukseen.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Asuinpaikka sijaitsee 2-3 m Saimaan pinnan yläpuolella tasaisella hiekkakankaalla, joka muodostaa länteen pistävän niemekkeen Hiekkaniemen lounaisrannalle. Niemekkeen reunat laskevat melko jyrkästi järveen luoteessa ja lounaassa, loivemmin etelässä ja varsinkin kaakossa, missä on kauempana alavaa kosteikkoa. Koillisessa tasaista kangasta rajoittaa matala kallio noin 50 m päässä. Niemekkeen eteläreunalle tulee lounaasta pengertie, joka erottaa pohjoispuolisen vesialueen Kaukaan tehtaiden jätevesialtaaksi. Sen pohjoisrannalla on puiden varastointikenttä ja teollisuuskaatopaikka. Niemekkeen lounaisranta tien päästä luoteeseen, lähelle niemekkeen kärkeä on kaivettu suurelta osin hiekkakuopaksi. Kuopassa kasvaa nyt nuorta metsää. Lisäksi tasanteen reunoja kiertää vanhempi, melko pahoin luhistunut kaivanto (ilmeisesti II maailmansodan aikainen varustus), jota on jäljellä hiekkakuopan pohjois- ja koillispuolella ja paikoin kuopan reunalla. Hiekkakuopan koillispuolinen alue on (em. kaivantoa lukuun ottamatta) ehjää, ja siellä kasvaa vanhaa mäntymetsää. Maaperä on löytökohdalla ja todennäköisesti muuallakin karkeahkoa, vaihtelevasti soran sekaista hiekkää.

Laajuuden arviointiperuste: Arvioitu laajuus (200 m²) sisältää todettujen löytökohtien lähiympäristön. Jos asuinpaikka on ulottunut lähelle nykyistä rantaviivaa (mikä on erittäin todennäköistä), sen laajuus on ollut ainakin 500-1000 m². Jos se ulottuu itään ehjälle alueelle (mahdollinen painanne) on sitä siellä jäljellä ainakin saman verran.

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka II. Hiekkakuoppa ja muut kaivannot ovat tuhonneet asuinpaikan rantaa lähinnä olevan osan, eikä kohde nykyinen maankäyttö huomioon ottaen ole muutenkaan kovin edustava. Ehjää asuinpaikkaa saattaa kuitenkin olla vielä runsaastikin jäljellä.

Ehdotus suoja-alueeksi: Tasainen alue löytökohdan (eli hiekkakuopan ja muiden kaivantojen itäreunan) ja koillisessa olevan kallion välissä.

Havaintomahdollisuudet: Heikohkot. Kaivannotkin enimmäkseen kasvillisuuden peitossa.

Opas: Antti Bilund Yo-kylä 10 D 10 20540 TURKU

Rauhoitustoimenpiteet maastossa: Ei ole.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: Ei tietoa.

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

30.10.1997 Turku

Aika

Paikka

Antti Bilund

Allekirjoitus

LAPPEENRANTA Lauritsala Tuosan Hiekkaniemi
kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka
x= 6776 22 y= 3568 19 z= 78-80

Pk 3134 07 LAPPEENRANTA 1983

1:20000

